

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Speculum Quaestionum moralium, in universam Aristotelis philosophi summi Ethicen

Case, John

Francofurtum, 1597

VD16 C 1242

Cap. V. - An incontinentia versetur in rebus, qua sunt natura molestae?

[urn:nbn:de:bsz:31-109038](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-109038)

Opp. contra secundam quaest.

Continentia & patientia sunt distincti affectus, ergo eandem materiam non haberent.

Resp.

Eandem habent communem, non propriam: vel dicens eandem habere, non tamen eodem modo acceptam. Est enim voluptas temperantia obiectum in relatione ad sensum, est continentia obiectum in relatione ad voluntatem.

Continentia & patientia quomodo eandem habeant materiam.

CAP. V.

An incontinentia versetur in rebus, quae sunt natura molestae?

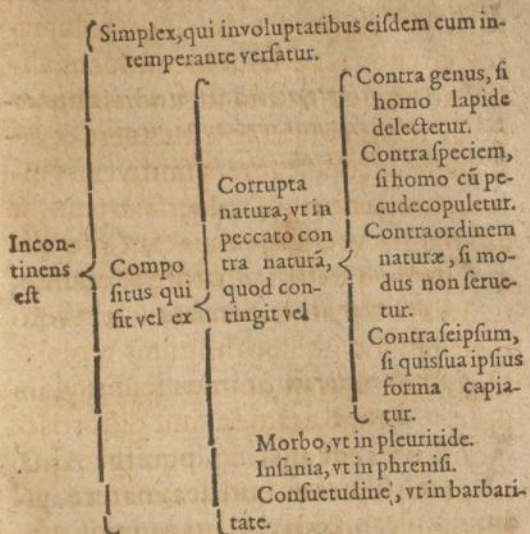
TIGRES, vultures, leones magis à feritate se aliquando continēt, quàm quidam tyranni, barbari, & truculenti homines. Narrat hoc loco philosophus de quadam Circe, quae excisos foetus ab utero solebat rabidi canis instar deuorare. Narrat de populo circa Pontum, qui parentum sanguine epulantur. Narrat de Phalaride, qui Perillum, vt boantis vocem audiret in aeneo & ardenti tauro flammis consumpsit. Narrat deniq; de horrendo contra naturam masculi cum masculo.

Voluptas in-
continentis
varia.

masculo concubitu. Sed quorsum hæc, fortasse dices? certè vt intelligas voluptates, circa quas versatur incontinens, aliquando ex reb. natura iucundis, aliquando ex rebus vi sua molestis fluere & dimanere. Iucundæ autem sunt, vt ait philosophus, aut quibus vniuersa capiuntur animantia, vt cibus, venus: aut quæ aliquibus pro diuersitate nature & consuetudinis voluptati habentur. Iam verò molestæ sunt, à quibus hominis probè & liberaliter educati animus sensusq; abhorret: iucundæ tamen sunt distortis & monstrosis ingeniis, idq; præcipuè quatuor modis: vel ex corrupta natura, vel morbo, vel insania, vel praua consuetudine, quæ altera natura dicitur. Istis rationibus deprauati nō absolutè, sed ex parte incontinētes definiūtur: ex parte dico, non quòd non sint insigniter mali, sed quòd inecontinētes propriè illarū voluptatum aculeis feriantur, quæ natura iucundæ & delectabiles haberi solent. Est ergo continentia alia vulgaris, quæ in rebus natura iucundis: alia immanis, quæ in rebus vi sua molestis cernitur.

Dislin.

Distinctio.

Opp.

*Nulla est delectatio in molestis: ergo incontinens, qui
solum voluptatem venatur in molestis non cernitur.*

Resp.

Molestum capitur, vel	{	Simplexiter, sic delectationem non parit.
		Respectu corruptæ naturæ, & sic vo- luptatem quandam habet.

Opp.

*Incontinētia idem habet obiectum cum intēperan-
tia*

tiavt antea probatur, ergo in alijs obiectis nō consistit,
vt hīc definitur.

Resp.

Incontinentia propriè dicta idem cum intemperantiâ obiectum habet, sed exuperantia istius vicij, quam manīs incontinentia dicitur, alias res obiectas habet.

CAP. VI.

*Verum incontinentia circa cupiditatem,
deterior sit ea, quæ circa iram versa-
tur?*

*An feritas morum sit minus malum, quam
videmus?*

VENUS, de qua hīc loquitur Arist. cœli filia, amorum dea, mater cupidinis, Vulcani cōiux, Marti insignis meretrix à poëtis olim fuisse fingitur. Huius nomen hoc loco pro insidiolâ & blanda voluptate sumitur, quæ incontinentem multò deteriore m irato efficit. Sed vt omissis circumstantiis rem ipsam agam: duæ in hoc capite conclusiones texuntur, prima quòd incontinentia circa cupiditatem sit longè deterior ea quæ circa irā versatur: secunda, quod feritas morum sit minus malum quam viciū. Prima

Incontinens
cupiditatum
deterior est
quam in-
tinens ira.